

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-19754/2023-ERU
Č. j. 19754-7/2023-ERU

V Ostravě dne 6. května 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 6. prosince 2023 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a vedeném pod sp. zn. OSR-19754/2023-ERU s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **innogy Energie, s.r.o.**,
se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 108 00 Praha 10, IČO: 499 03 209,

ve věci podezření ze spáchání (i) přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. června 2023, (ii) přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. listopadu 2022, (iii) přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 23. ledna 2023, a (iv) přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2023, všechna znění dále souhrnně jen „energetický zákon“, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost innogy Energie, s.r.o., se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 108 00 Praha 10, IČO: 499 03 209 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 240404240 na obchod s plynem v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, neboť zákazníkovi [REDAKCE] odběrné místo EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], nezaslal podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“), písemné vyřízení reklamace týkající se vyúčtování za sdružené služby dodávky plynu (Vyúčtování dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 29. května 2023) do 15 kalendářních dnů od obdržení reklamace dne 15. června 2023, když účastník řízení písemně vyřídil předmětnou reklamaci až dne 21. srpna 2023, tj. za 67 kalendářních dnů, nikoliv nejpozději dne 30. června 2023.

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 141012631 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 19e odst. 5 energetického zákona nejpozději do 7. listopadu 2022 nestanovil a nezaslal zákazníkovi [REDAKCE] odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], novou výši zálohových plateb, jež by zohledňovala cenu

dodávky elektřiny stanovenou nařízením vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci, v tehdy platném znění (dále jen „nařízení vlády o zastropování cen energií“).

III.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že jakožto držitel licence č. 141012631 na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 11 odst. 6 energetického zákona při uplatňování zálohových plateb za dodávky elektřiny nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v následujícím zúčtovacím období, když zákazníkovi [REDAKCE] pro odběrné místo EAN [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], stanovil dne 2. ledna 2023 prostřednictvím předpisu zálohových plateb (Plán záloh a plateb na budoucí období ze dne 2. ledna 2023) pro zbylou část zúčtovacího období měsíční zálohové platby počínaje měsícem leden 2023 ve výši po 3 400 Kč, přestože při plánovaném ročním odběru elektřiny podle ust. § 24 vyhlášky č. 408/2015 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, v rozhodném znění (dále jen „Pravidla trhu s elektřinou“), který k uvedenému datu dle údajů přístupných v informačním systému operátora trhu činil 3,093 MWh, a ceně za sdružené služby dodávky elektřiny (jednotková cena za silovou elektřinu 5 000 Kč/MWh bez DPH, stálý měsíční plat 99 Kč bez DPH a regulovaná složka ceny) mohla měsíční zálohová platba za dodávku elektřiny činit počínaje měsícem leden 2023 nejvýše 2 470 Kč.

IV.

Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) téhož zákona a přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

60 000 Kč (slovy: šedesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09824.

V.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09824.

VI.

Společné správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. OSR-19754/2023-ERU s účastníkem řízení se v části podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že jakožto držitel licence č. 240404240 na obchod s plynem v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona neposkytl zákazníkovi [REDAKCE], odběrné místo EIC [REDAKCE] na adrese [REDAKCE], náhradu za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (reklamace ze dne 15. června 2023) ve smyslu ust. § 16 odst. 3 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, která byla u účastníka řízení uplatněna dne 25. července 2023,

v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e ,

neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupek.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „Úřad“, „ERÚ“ či „správní orgán“) vedených (i) pod sp. zn. 12721/2023-ERU, z něhož vyplynulo, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 61 odst. 2 písm. h) a ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona, a (ii) pod sp. zn. 01105/2023-ERU, z něhož vyplynulo, že se účastník řízení mohl dopustit porušení ust. § 11 odst. 6 a ust. § 19e odst. 5 energetického zákona.

II. Průběh správního řízení

- [2] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil správní orgán podle ust. § 78 a ust. § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení z moci úřední správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-19754/2023-ERU. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 6. prosince 2023, č. j. 19754-3/2023-ERU, bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv. Účastník řízení se k zahájenému správnímu řízení vyjádřil dne 3. ledna 2024.
- [3] Správní orgán následně zaslal účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry ze dne 13. března 2024, č. j. 19754-5/2023-ERU, které bylo účastníku řízení doručeno téhož dne. Účastník řízení se k uvedenému vyjádřil a doložil své majetkové poměry dne 21. března 2024.
- [4] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona. Správní orgán proto přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [5] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012631 s termínem zahájení výkonu licencované činnosti od 26. února 2010 a držitelem licence na obchod s plynem č. 240404240 s termínem zahájení výkonu licencované činnosti od 1. ledna 2005.

III. I. Zákazník

- [6] (dále také jen „spotřebitelka“) uzavřela s účastníkem řízení dne 8. února 2017 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu, kterou byla pro odběrné místo spotřebitelky EIC v kategorii „Domácnost“ sjednána dodávka plynu v produktu „plyn Optimal“. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou, a to na 36 měsíců ode dne její účinnosti, s následnou automatickou, opakovanou prolongací vždy o 12 měsíců.
- [7] Dodatkem ze dne 15. září 2020 k výše uvedené smlouvě došlo ke změně produktové řady na „plyn Extra“. Dodatek byl sjednán na dobu 24 měsíců od jeho účinnosti s následnou automatickou, opakovanou prolongací vždy o dalších 24 měsíců.
- [8] Dne 29. května 2023 vystavil účastník řízení spotřebitelce řádné Vyúčtování dodávky plynu č. za období od 2. května 2022 do 25. května 2023, kterým vyúčtoval spotřebitelce přeplatek ve výši Kč.

- [9] Dne 15. června 2023 zaslala spotřebitelka v zastoupení panem [REDAKCE] účastníku řízení prostřednictvím společnosti innogy Zákaznické služby, s.r.o., se sídlem Plynární 2748/6, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, IČO: 279 35 221 (dále jen také „kontaktní centrum“), která zastupuje účastníka řízení na základě plné moci, reklamaci výše uvedeného vyúčtování, neboť měla za to, že ve vyúčtování je chyba u hodnoty spalného tepla, konkrétně v převodu z m³ na kWh. Reklamaci účastník řízení zaevidoval pod č. [REDAKCE].
- [10] Dne 19. července 2023 zástupce spotřebitelky urgoval vyřízení reklamace, kdy mu účastník řízení sdělil, že vyjádření mu bylo zasláno již dne 28. června 2023. Uvedené vyjádření však neobsahovalo odpověď týkající se reklamace spotřebitelky ze dne 15. června 2023 (vyjádření se týkalo reklamace ohledně zvýšení ceny produktu pro elektřinu a plyn a automatické prolongace smluv), na což účastníka řízení zástupce spotřebitelky upozornil dne 20. července 2023.
- [11] Účastník řízení na upozornění reagoval následující den zasláním vyjádření k reklamaci č. [REDAKCE] ze dne 17. května 2023, které ovšem opět neobsahovalo vyřízení reklamace spotřebitelky ze dne 15. června 2023 (vyjádření předcházelo datu reklamace spotřebitelky a týkalo se reklamace ohledně automatické prolongace smluv).
- [12] Následně účastník řízení zaslal dne 25. července 2023 další vyjádření k reklamaci č. [REDAKCE]. Jelikož se vyjádření opět netýkalo předmětné reklamace, vyzval zástupce spotřebitelky téhož dne účastníka řízení k uhrazení náhrady za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávek plynu ve výši 7 500 Kč, a to do 7 dnů od doručení uvedené výzvy na účet, na který byl vrácen i přeplatek z provedeného vyúčtování. Na základě uvedeného založil účastník řízení reklamaci č. [REDAKCE].
- [13] Provozovatel distribuční soustavy, společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, sdělil Úřadu, že dne 8. srpna 2023 obdržel od účastníka řízení reklamaci výše uvedeného vyúčtování, v níž spotřebitelka nesouhlasila s hodnotou spalného tepla. Po prověření veškerých skutečností označil provozovatel distribuční soustavy téhož dne reklamaci za neoprávněnou, jelikož hodnota spalného tepla byla stanovena v souladu s technickými pravidly.
- [14] Dne 21. srpna 2023 vyřídil účastník řízení reklamaci spotřebitelky ze dne 15. června 2023, když ji označil za neoprávněnou s tím, že je povinen respektovat stanovisko provozovatele distribuční soustavy, a zároveň požádal o strpení s úhradou nákladů za nedodržení lhůty pro zpracování reklamace ve výši 7 500 Kč, neboť se jedná o administrativně složitý proces.
- [15] Účastník řízení předložil Úřadu výpis z bankovního účtu ze dne 25. září 2023, z něhož je zřejmé, že poukázal spotřebitelce částku ve výši 7 500 Kč.

III. II. Zákazník [REDAKCE]

- [16] Zákazník [REDAKCE] (dále také jen „spotřebitel“) uzavřel s účastníkem řízení dne 10. října 2022 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, kterou byla pro odběrné místo spotřebitele EAN [REDAKCE] sjednána dodávka elektřiny v produktu „elektřina Start 15“. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou, a to na 15 měsíců od účinnosti smlouvy, s automatickou, opakovanou prolongací o 12 měsíců. Dodávky elektřiny do odběrného místa byly zahájeny dne 25. října 2022.
- [17] Plánem záloh a plateb na budoucí období (tj. období od 25. října 2022 do 24. října 2023) ze dne 26. října 2022 stanovil účastník řízení spotřebiteli zálohy ve výši 4 250 Kč měsíčně počínaje měsícem listopad 2022 a konče měsícem říjen 2023.
- [18] Dne 30. prosince 2022 kontaktovala zákaznickou linku účastníka řízení manželka spotřebitele a požadovala úpravu výše zálohové platby na 2 500 Kč měsíčně. Účastník řízení jí sdělil, že snížení záloh je možné pouze o 20 %. Na základě dohody v telefonátu stanovil účastník řízení spotřebiteli novou

výši záloh (snížení o 20 %), a to Plánem záloh a plateb na budoucí období (období od 25. října 2022 do 24. října 2023) ze dne 2. ledna 2023 ve výši 3 400 Kč měsíčně počínaje měsícem leden 2023 a konče měsícem říjen 2023.

- [19] Spotřebitel v zastoupení pana ██████████ vyzval dne 7. ledna 2023 účastníka řízení k výraznějšímu snížení zálohových plateb (na částku 2 612 Kč měsíčně), neboť zálohy měly být účastníkem řízení stanoveny v neoprávněné výši s ohledem na nařízení vlády o zastropování cen energií. Účastník řízení sdělil spotřebiteli dne 18. ledna 2023, že zálohy již byly přepočteny na optimální úroveň s ohledem na předpokládaný a historický odběr elektřiny na její aktuální cenu. Pokud by spotřebitel nesouhlasil s výší záloh, je potřeba zaslat fotografii měřidla a navrhnout novou výši záloh s tím, že účastník řízení zálohy opětovně přepočte. Spotřebitel na uvedené již dle sdělení účastníka řízení nereagoval.
- [20] Dne 18. dubna 2023 vystavil účastník řízení spotřebiteli řádné vyúčtování, a to Vyúčtování dodávky elektřiny č. ██████████ za období od 25. října 2022 do 12. dubna 2023, kterým vyúčtoval spotřebiteli přeplatek ve výši ██████████ Kč. Z vyúčtování vyplývá, že od 1. ledna 2023 vyúčtoval účastník řízení spotřebiteli cenu za spotřebovanou elektřinu ve výši 5 000 Kč/MWh bez DPH. Součástí vyúčtování byl i Plán záloh a plateb na budoucí období, tj. období od 13. dubna 2023 do 12. dubna 2024, ze dne 19. dubna 2023, z něhož výslovně vyplývá, že do výpočtu záloh byla automaticky promítnuta cena státem zastropovaná. Uvedeným přípisem byly spotřebiteli stanoveny zálohové platby ve výši 2 030 Kč počínaje měsícem květen 2023 a konče měsícem duben 2024.
- [21] Dle sdělení účastníka řízení byla mezi spotřebitelem a účastníkem řízení uzavřena dne 12. srpna 2023 nová smlouva s produktovou řadou „elektřina Restart“ s termínem zahájení dodávky elektřiny ode dne 15. září 2023, na základě čehož účastník řízení stanovil spotřebiteli novým Plánem záloh a plateb na budoucí období, tj. období od 1. října 2023 do 12. dubna 2024, ze dne 27. září 2023 novou výši zálohových plateb ve výši 1 230 Kč, a to počínaje měsícem říjen 2023 a konče měsícem duben 2024.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [22] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [23] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [24] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon. Zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon byly v mezidobí od spáchání vytýkaných jednání novelizovány.
- [25] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal aplikovatelná ustanovení zákonů s jejich novelizovaným zněním a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [26] Přestupku dle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 12c odst. 2 nebo ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.
- [27] Podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona je obchodník s plynem povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb, vykazovat Úřadu úroveň kvality dodávek a služeb a zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- [28] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [29] Přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že nesplní některou z povinností podle ust. § 11 odst. 1 až 4 téhož zákona.
- [30] Podle ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona je držitel licence povinen dodržovat stanovené parametry kvality dodávek a služeb a v případě jejich nedodržení poskytovat náhradu.
- [31] Podle ust. § 16 odst. 3 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu dodavatel nebo dodavatel sdružené služby poskytne zákazníkovi za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu za každý i započatý den prodlení náhradu ve výši 750 Kč pro kategorii maloodběratel a domácnost; celkový úhrn náhrad činí nejvýše 7 500 Kč.
- [32] Přestupku dle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona se držitel licence dopustí tím, že při uplatňování záloh za dodávky elektřiny, plynu nebo tepelné energie nestanovil jejich výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období podle ust. § 11 odst. 6 téhož zákona.
- [33] Podle ust. § 11 odst. 6 energetického zákona platí, že držitel licence na výrobu elektřiny, obchod s elektřinou, výrobu plynu nebo obchod s plynem nebo dodavatel tepelné energie stanoví zálohové platby na dodávku elektřiny, plynu nebo tepelné energie nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny, plynu nebo tepelné energie v následujícím zúčtovacím období.
- [34] Přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona se dopustí držitel licence na obchod s elektřinou tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 19e odst. 5 téhož zákona.
- [35] Podle ust. § 19e odst. 5 energetického zákona je dodavatel elektřiny nebo plynu povinen do 30 dnů ode dne vyhlášení nařízení vlády stanovit novou výši zálohových plateb a zaslat spotřebiteli nebo podnikající fyzické osobě odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí nebo s roční spotřebou plynu do 630 MWh nový předpis zálohových plateb. Nová výše zálohových plateb musí zohledňovat dodávku elektřiny nebo plynu za cenu stanovenou vládou.
- [36] Podle ust. § 19e odst. 1 energetického zákona platí, že je-li ve smlouvě sjednána cena elektřiny nebo plynu, která je vyšší než cena stanovená vládou, platí po dobu účinnosti nařízení vlády za ujednanou cenu stanovená vládou.

IV. III. Právní posouzení skutků

- [37] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141012631 a držitelem licence na obchod s plynem č. 240404240.

IV. III. I. Standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování a náhrada za jeho nedodržení

- [38] Parametry kvality dodávek plynu ve smyslu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona jsou stanoveny jako standardy vyhláškou o kvalitě dodávek plynu, která stanovuje požadovanou kvalitu dodávek a služeb souvisejících s regulovanými činnostmi v plynárenství, včetně výše náhrad za jejich nedodržení, postupy a lhůty pro uplatnění nároku na náhrady a postupy pro vykazování dodržování kvality dodávek a služeb.
- [39] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že spotřebitelka prostřednictvím svého zástupce doručila dne 15. června 2023 účastníku řízení reklamaci Vyúčtování dodávky plynu č. [REDACTED] ze dne 29. května 2023, neboť nesouhlasila s hodnotou spalného tepla, která byla ve vyúčtování uvedena.
- [40] Den 15. června 2023 je tedy nutno považovat za rozhodný den pro začátek běhu 15denní lhůty podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, kdy posledním dnem této lhůty pro zaslání písemného vyřízení reklamace spotřebitelce bylo 30. června 2023.
- [41] Účastník řízení vyřídil předmětnou reklamaci spotřebitelky až dne 21. srpna 2023, kdy ji označil za neoprávněnou s tím, že je povinen respektovat stanovisko provozovatele distribuční soustavy. Ze strany účastníka řízení tak v souvislosti s řešením podané reklamace vyúčtování dodávky plynu nebyl dodržen standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu stanovený ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, jelikož nevyřídil reklamaci zákazníka (spotřebitelky) ve lhůtě 15 kalendářních dnů od doručení reklamace, tedy nejpozději dne 30. června 2023, ale až dne 21. srpna 2023, tedy 52 dnů po uplynutí stanovené lhůty (tj. 67 dnů od doručení reklamace).
- [42] Z výše uvedeného je zřejmé, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu stanovený ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, čímž porušil ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť v daném případě nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [43] V průběhu správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že spotřebitelka v zastoupení vyzvala dne 25. července 2023 účastníka řízení k uhrazení náhrady za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení výše uvedené reklamace vyúčtování dodávky plynu ve výši 7 500 Kč. Účastník řízení tuto náhradu spotřebitelce poukázal na bankovní účet dne 25. září 2023.
- [44] Podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) bod 4 vyhlášky o kvalitě dodávek plynu uplatňuje zákazník nebo obchodník s plynem, který na základě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu dodává plyn zákazníkovi (tj. dodavatel sdružené služby), nebo dodavatel nárok na náhradu při nedodržení standardů podle ust. § 4, 6 a 7, ust. § 9 až 11 a ust. § 13 až 16 téže vyhlášky do 60 kalendářních dnů ode dne následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta podle standardů, a to u dodavatele nebo dodavatele sdružené služby, který na základě příslušné smlouvy dodává zákazníkovi plyn.
- [45] Lhůta pro uplatnění náhrady u účastníka řízení jakožto dodavatele, který na základě smlouvy o sdružených službách dodávky plynu dodává plyn zákazníkovi, začala plynout dne 2. července 2023 a uplynula dne 1. září 2023. Je tedy zřejmé, že spotřebitelka uplatnila nárok na náhradu za nedodržení standardu dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu u účastníka řízení včas.
- [46] Podle ust. § 16 odst. 3 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu dodavatel nebo dodavatel sdružené služby poskytne zákazníkovi za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu za každý i započatý den prodlení náhradu ve výši 750 Kč pro kategorii maloodběratel a domácnost; celkový úhrn náhrad činí nejvýše 7 500 Kč.
- [47] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení vyřídil reklamaci 52 dnů po uplynutí stanovené lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu. Spotřebitelka tedy měla nárok na maximální výši náhrady, a to na 7 500 Kč.

- [48] Jelikož účastník řízení poskytl spotřebitelce náhradu za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu a správní orgán nepovažuje dobu dvou měsíců od vyzvání spotřebitelkou, i s ohledem na účastníkem řízení avizované delší vyřízení, za nepřiměřenou, neshledává správní orgán v jednání účastníka řízení porušení ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona.
- [49] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že veřejnoprávní sankce neslouží jako nástroj k vymáhání neposkytnuté náhrady za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu. K tomu jsou určeny jiné prostředky.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona

- [50] Správní orgán má na základě výše uvedeného k přestupku ve výroku I. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, když účastník řízení porušil povinnost stanovenou v ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona – nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, neboť nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu dle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [51] Účastník řízení svým jednáním nedodržel stanovenou lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, když reklamaci, která mu byla doručena dne 15. června 2023, písemně vyřídil až dne 21. srpna 2023, ačkoli ji měl vyříditi nejpozději dne 30. června 2023. V jednání účastníka řízení je tedy možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků (spotřebitelky), konkrétně práva na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jím uplatněné reklamace vyúčtování dodávky plynu. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků (spotřebitelů).
- [52] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči spotřebitelce dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.

Zastavení části správního řízení - přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona

- [53] Správní orgán má na základě výše uvedeného k přestupku ve výroku VI. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení nebyla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, když správní orgán shledal, že účastník řízení svým jednáním neporušil povinnost uvedenou v ust. § 11 odst. 1 písm. h) energetického zákona.
- [54] Správní orgán konstatuje, že k trestnosti jednání je nutné naplnění jak formální, tak materiální stránky přestupku. S ohledem na nenaplnění formální stránky přestupku tedy nelze učinit závěr o tom, že popsané jednání účastníka řízení je přestupkem. Správní orgán tedy část společného správního řízení týkající se podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona účastníkem řízení v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky výrokem VI. tohoto rozhodnutí zastavil, neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

IV. III. II. Zálohové platby na sdružené služby dodávky elektřiny

- [55] Ve správním řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení na základě Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 10. října 2022 stanovil spotřebiteli Plánem záloh a plateb na budoucí období (období od 25. října 2022 do 24. října 2023) ze dne 26. října 2022 zálohové platby na sdružené služby dodávky elektřiny (dále také jen „zálohové platby na dodávku elektřiny“) ve výši 4 250 Kč měsíčně počínaje měsícem listopad 2022.

- [56] Správní orgán nejprve přistoupil ke zjišťování, zda účastníku řízení svědčilo právo požadovat po spotřebiteli úhradu zálohových plateb na dodávku elektřiny v průběhu zúčtovacího období, a ke zjišťování délky zúčtovacího období.
- [57] V článku 5. bodu 5.2. obchodních podmínek, jež jsou součástí Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 10. října 2022, je uvedeno, že „[z]ákazník je povinen opakovaně platit innogy zálohy na cenu dodané elektřiny“. Správní orgán konstatuje, že přímo ve smlouvě nebylo dohodnuté odlišné ujednání ohledně zálohových plateb, a proto má správní orgán za zjištěné a prokázané, že účastníku řízení svědčilo právo požadovat po spotřebiteli zálohové platby za zúčtovací období.
- [58] Zálohové platby se stanovují ve vztahu k následujícímu zúčtovacímu období. Zúčtovacím obdobím je potřeba rozumět časový úsek, za který se dodávka elektřiny vyúčtovává.
- [59] Ust. § 15 odst. 1 vyhlášky č. 207/2021 Sb., o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických obdobích, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje, že obchodník s elektřinou provede bezplatně řádné vyúčtování nejméně jednou ročně tak, aby délka zúčtovacího období nepřesáhla 14 kalendářních měsíců po sobě následujících, a to do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění, tj. ode dne odečtu z měřicího zařízení, popřípadě ode dne zjištění skutečné spotřeby při dodání elektřiny ve smyslu ust. § 21 odst. 4 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v rozhodném znění.
- [60] Účastník řízení v Plánu záloh a plateb na budoucí období ze dne 26. října 2022 (ostatně i v Plánu záloh a plateb na budoucí období ze dne 2. ledna 2023) předpokládal délku následujícího zúčtovacího období v rozsahu od 25. října 2022 do 24. října 2023. Správní orgán konstatuje, že za zúčtovací období považuje, shodně s účastníkem řízení, nadcházejících 12 kalendářních měsíců, tedy období 25. října 2022 do 24. října 2023.
- [61] Správní orgán považuje za nutné se nejprve zabývat změnou ceny elektřiny v průběhu zúčtovacího období a povinnostmi z toho plynoucími.
- [62] Nařízením vlády o zastropování cen energií byla s účinností od 1. ledna 2023 stanovena v ust. § 3 odst. 1 uvedeného nařízení vlády maximální cena za dodávku elektřiny ve výši 5 000 Kč/MWh bez DPH, která s odkazem na ust. § 19e odst. 1 energetického zákona platila po dobu účinnosti tohoto nařízení vlády i za ujednanou, byla-li ve smlouvě sjednána cena vyšší než tato.
- [63] Podle ust. § 19e odst. 5 energetického zákona je dodavatel elektřiny nebo plynu povinen do 30 dnů ode dne vyhlášení nařízení vlády stanovit novou výši zálohových plateb a zaslat spotřebiteli nebo podnikající fyzické osobě odebírající elektřinu z hladiny nízkého napětí nebo s roční spotřebou plynu do 630 MWh nový předpis zálohových plateb. Nová výše zálohových plateb musí zohledňovat dodávku elektřiny nebo plynu za cenu stanovenou vládou.
- [64] Nařízení vlády o zastropování cen energií bylo ve Sbírce zákonů (částka č. 139) vyhlášeno dne 7. října 2022, a tedy poslední den lhůty 30 dnů od vyhlášení nařízení připadá na 7. listopadu 2022. Správní orgán konstatuje, že poslední den lhůty připadl sice na neděli 6. listopadu 2022, ale s ohledem na ustálenou praxi počítání lhůt posunul její poslední den na pracovní den nejbližší následující, tedy na pondělí 7. listopadu 2022.
- [65] V souladu s ust. § 4 odst. 1 písm. a) nařízením vlády o zastropování cen energií a ust. § 19e odst. 1 energetického zákona se maximální cena elektřiny stanovená nařízením vlády vztahovala také na dodávku elektřiny do odběrného místa spotřebitele, neboť se jednalo o odběrné místo připojené k distribuční soustavě na hladině nízkého napětí a sjednaná cena elektřiny (tj. cena ve výši 11 779 Kč/MWh bez DPH) byla vyšší než maximální cena stanovená nařízením vlády (tj. cena ve výši 5 000 Kč/MWh bez DPH). Pro úplnost správní orgán dodává, že maximální výše stálého měsíčního platu ve výši 130 Kč bez DPH dle ust. § 3 odst. 3 nařízení vlády o zastropování cen energií se v případě spotřebitele s odkazem na ust. § 19e odst. 1 energetického zákona nepoužije, neboť sjednaná výše

stálého měsíčního platu (tj. ve výši 99 Kč bez DPH) je nižší než stanovená nařízením vlády o zastropování cen energií.

- [66] Z uvedeného je zřejmé, že účastník řízení byl dle ust. § 19e odst. 5 energetického zákona povinen v době od 7. října 2022 do 7. listopadu 2022 stanovit spotřebiteli novou výši zálohových plateb, které měly zohledňovat dodávku elektřiny za cenu stanovenou vládou (tj. nařízením vlády o zastropování cen energií), a zaslat spotřebiteli nový předpis zálohových plateb. Tuto povinnost však účastník řízení nesplnil a dne 8. listopadu 2022 se dostal do prodlení s plněním této povinnosti.
- [67] Pro úplnost správní orgán konstatuje, že účastník řízení sice zaslal spotřebiteli nový předpis zálohových plateb ze dne 2. ledna 2023, nicméně tento rozpis byl zaslán na základě žádosti účastníka řízení o snížení zálohových plateb ze dne 30. prosince 2023 (viz bod [18] tohoto rozhodnutí).
- [68] Jak je výše uvedeno, v průběhu zúčtovacího období (tj. období od 25. října 2022 do 24. října 2023) došlo ode dne 1. ledna 2023 ke změně ceny silové elektřiny a dne 2. ledna 2023 došlo ke změně výše zálohových plateb. Správní orgán tedy následně přistoupil k vyčíslení ceny za sdružené služby dodávky elektřiny k datu 2. ledna 2023 dle důvodně předpokládané spotřeby spotřebitele a s tím spojené výše zálohových plateb.
- [69] Stanovená výše zálohových plateb má být v odpovídající výši vzhledem ke sjednanému produktu a odpovídajícímu množství odebrané elektřiny, tzn. zálohové platby musí být ze strany obchodníka s elektřinou stanoveny podle ust. § 11 odst. 6 energetického zákona nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v následujícím zúčtovacím období.
- [70] Úřad je dle ust. § 98a odst. 2 písm. h) bod 14 energetického zákona oprávněn vyhláškou určit postup stanovení zálohových plateb. V ust. § 1 odst. 1 písm. n) Pravidel trhu s elektřinou je sice deklarováno, že vyhláška stanovuje i postup pro stanovení zálohových plateb, ale fakticky zde neexistuje žádné ustanovení s takovým obsahem. Proto je potřeba při stanovení výše zálohových plateb za dodávku elektřiny vyjít pouze z obecného ust. § 11 odst. 6 energetického zákona.
- [71] Při stanovení rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny vycházel správní orgán primárně z hodnoty plánovaného ročního odběru elektřiny ve smyslu ust. § 24 Pravidel trhu s elektřinou v odběrném místě spotřebitele ke dni 2. ledna 2023, kterou zasílá provozovatel regionální distribuční soustavy operátorovi trhu. Operátor trhu sdělil správnímu orgánu, že k datu 2. ledna 2023, tj. ke dni vystavení Plánu záloh a plateb na budoucí období ze dne 2. ledna 2023, byl účastníku řízení, jakožto dodavateli elektřiny do odběrného místa spotřebitele, přístupný v informačním systému operátora trhu údaj o plánovaném ročním odběru elektřiny ve výši 3,093 MWh.
- [72] Správnímu orgánu nejsou známy skutečnosti, které by odůvodňovaly nižší či vyšší budoucí spotřebu elektřiny v odběrném místě, než je hodnota sdělená operátorem trhu, a proto má správní orgán s ohledem na výše uvedené za to, že důvodně předpokládaná spotřeba elektřiny v odběrném místě odpovídá hodnotě plánovaného ročního odběru elektřiny, tedy hodnotě 3,093 MWh. Nadto správní orgán konstatuje, že tato hodnota je i ve prospěch účastníka řízení, neboť ke dni 26. října 2022 byl v informačním systému operátora trhu přístupný údaj o plánovaném ročním odběru elektřiny ve smyslu ust. § 24 Pravidel trhu s elektřinou v odběrném místě spotřebitele v nižší výši (tj. 2,962 MWh) a ve Smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 10. října 2022 je také uvedena nižší hodnota plánovaného ročního odběru (tj. 2,9 MWh).
- [73] Jelikož účastník řízení změnil výši zálohových plateb v průběhu řádného zúčtovacího období (a pouze pro zbylou část zúčtovacího období, jak vyplývá z obsahu Plánu záloh a plateb na budoucí období ze dne 2. ledna 2023) a jelikož spotřeba v odběrných místech není v průběhu roku konstantní, přistoupil správní orgán k určení předpokládané spotřeby elektřiny v odběrném místě v průběhu dílčích časových úseků řádného zúčtovacího období určených změnou ceny elektřiny (viz bod [62] tohoto rozhodnutí), a to tedy v obdobích od 25. října 2022 do 31. prosince 2022 a od 1. ledna 2023 do 24. října 2023, pomocí adekvátního typového diagramu dodávky.

- [74] S ohledem na kategorii zákazníka (tj. fyzická osoba, která odebírá elektřinu k uspokojování osobní potřeby související s bydlením nebo osobních potřeb členů domácnosti) a sjednanou distribuční sazbu (D02d) je v případě spotřebitele příhodným typovým diagramem dodávky ve smyslu Přílohy č. 6 a Přílohy č. 7 Pravidel trhu s elektřinou typový diagram dodávky třídy 4 (tj. TDD4 ČR).
- [75] Jednotlivé modelové průběhy spotřeby různých typů odběratelů v čase, resp. jednotlivé typy typových diagramů dodávky, vytváří operátor trhu na základě dat poskytnutých provozovateli regionálních distribučních soustav a zveřejňuje je na svých internetových stránkách¹.
- [76] Úřad tedy provedl pomocí typového diagramu dodávky „TDD4 ČR“ přepoččet celkové důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v odběrném místě do jednotlivých časových úseků zúčtovacího období určených novou výší ceny elektřiny.
- [77] Hodnota uvedená ve sloupci „TDD4 ČR“ Tabulky č. 1 je součtem hodnot dále uvedeného typového diagramu dodávky elektřiny za daný časový úsek. Hodnota za období od 25. října 2022 do 31. prosince 2022 je součtem hodnot přepočteného typového diagramu „TDD4 ČR“ za uvedené období, což jsou hodnoty normalizovaného typového diagramu, které jsou již přepočteny dle skutečných klimatických podmínek ke dni dodávky; operátor trhu tyto hodnoty zveřejňuje zpětně. Hodnota za období od 1. ledna 2023 do 24. října 2023 jsou součtem hodnot normalizovaného typového diagramu „TDD4 ČR“ za uvedené období, které operátor trhu zveřejňuje do budoucna.

Tabulka č. 1: Určení výše předpokládané spotřeby elektřiny v průběhu dílčích časových úseků zúčtovacího období pomocí typového diagramu dodávek „TDD4 ČR“

Období	TDD4 ČR	předpokládaná spotřeba elektřiny [MWh]
25. října 2022 - 31. prosince 2022	774,31394	0,612
1. ledna 2023 - 24. října 2023	3140,71224	2,481
celkem:	3915,02618	3,093

- [78] Následně správní orgán přistoupil k vyčíslení ceny za sdružené služby dodávky elektřiny v jednotlivých, dílčích obdobích zúčtovacího období v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v odběrném místě.
- [79] Počty měsíců v následujících tabulkách jsou stanoveny poměrem. Celé zúčtovací období od 25. října 2022 do 24. října 2023 se skládá z 365 dnů (12 měsíců) a vyčíslované období od 25. října 2022 do 31. prosince 2022 ze 68 dnů, což je 2,24 měsíce, a období od 1. ledna 2023 do 24. října 2023 ze 297 dnů, což je 9,76 měsíce.
- [80] První částí je vyčíslení ceny za sdružené služby dodávky elektřiny za období od 25. října 2022 do 31. prosince 2022, kdy cena za dodávku silové elektřiny do odběrného místa spotřebitele byla stanovena účastníkem řízení ve výši 11 779 Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat byl stanoven na částku ve výši 99 Kč bez DPH měsíčně.

¹ <https://www.ote-cr.cz/cs/statistika/typove-diagramy-dodavek-elekriny>

Tabulka č. 2: Vyčíslení ceny pro část zúčtovacího období v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby spotřebitele

25. října 2022 - 31. prosince 2022		
POLOŽKA	VÝPOČET	CENA (bez DPH)
cena za odebranou elektřinu	11 779 Kč x 0,612 MWh	7 208,75 Kč
stálý měsíční plat za odebíranou elektřinu	99 Kč x 2,24 měsíců	221,76 Kč
stálý měsíční plat za rezervovaný příkon dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 9/2021	128 Kč x 2,24 měsíců	286,72 Kč
cena za služby operátora trhu dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 8/2021 a činnost ERÚ dle vyhlášky č. 392/2015 Sb.	4,20 Kč x 2,24 měsíců	9,41 Kč
pevná cena za odebranou elektřinu příslušného provozovatele distribuční sítě dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 9/2021	1 534,34 Kč x 0,612 MWh	939,02 Kč
pevná cena za systémové služby dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 8/2021	113,53 Kč x 0,612 MWh	69,48 Kč
pevná cena na podporu výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 8/2021 ve znění cenového rozhodnutí ERÚ č. 8/2022	0 Kč x 0,612 MWh	0,00 Kč
daň z elektřiny dle zákona č. 261/2007 Sb.	28,30 Kč x 0,612 MWh	17,32 Kč
CELKEM		8 752,46 Kč

- [81] Druhou částí je vyčíslení ceny za sdružené služby dodávky elektřiny na období od 1. ledna 2023 do 24. října 2023, kdy byla cena za dodávku silové elektřiny do odběrného místa spotřebitele stanovena s účinností ode dne 1. ledna 2023 nařízením vlády o zastropování cen energií ve výši 5 000 Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat byl účastníkem řízení stanoven na částku ve výši 99 Kč bez DPH měsíčně.
- [82] Při vyčíslování ceny pro následující část zúčtovacího období v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby je nutné brát v úvahu, o jakých aspektech majících vliv na výši konečné ceny účastník řízení věděl nebo mohl vědět v okamžiku stanovování výše záloh, tedy nejpozději ke dni 2. ledna 2023. Téměř každoročně je regulovaná část ceny elektřiny stanovena novými cenovými rozhodnutími Úřadu. S účinností od 1. ledna 2023 byla stanovena nová výše (i) stálého měsíčního platu za rezervovaný výkon (tj. 173 Kč/měsíc) a (ii) pevné ceny za odebranou elektřinu příslušného provozovatele distribuční sítě (v případě spotřebitele 1 304,93 Kč/MWh), a to Cenovým rozhodnutím Úřadu č. 14/2022 ze dne 14. listopadu 2022. Taktéž byla s účinností od 1. ledna 2023 stanovena nová výše části ceny za služby operátora trhu (tj. celkem 1,04 Kč/odběrné místo/měsíc), a to Cenovým rozhodnutím Úřadu č. 13/2022 ze dne 14. listopadu 2022.
- [83] S ohledem na data vydání cenových rozhodnutí není možné tvrdit, že účastník řízení o změnách v regulovaných složkách ceny elektřiny nevěděl, a proto správní orgán při vyčíslení ceny za sdružené služby dodávky elektřiny pro následující část zúčtovacího období, tj. období od 1. ledna 2023 do 24. října 2023, vycházel z výše regulovaných složek ceny elektřiny pro rok 2023.

Tabulka č. 3: Vyčíslení ceny pro následující část zúčtovacího období v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby spotřebitele

1. ledna 2023 - 24. října 2023		
POLOŽKA	VÝPOČET	CENA (bez DPH)
cena za odebranou elektřinu	5 000 Kč x 2,481 MWh	12 405,00 Kč
stálý měsíční plat za odebíranou elektřinu	99 Kč x 9,76 měsíců	966,24 Kč
stálý měsíční plat za rezervovaný příkon dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 14/2022	173 Kč x 9,76 měsíce	1 688 Kč
cena za služby operátora trhu dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 13/2022 a činnost ERÚ dle vyhlášky č. 392/2015 Sb.	3,43 Kč x 9,76 měsíce	33,48 Kč
pevná cena za odebranou elektřinu příslušného provozovatele distribuční sítě dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 14/2022	1 304,93 Kč x 2,481 MWh	3 237,53 Kč
pevná cena za systémové služby dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 13/2022	113,53 Kč x 2,481 MWh	281,67 Kč
pevná cena na podporu výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů dle cenového rozhodnutí ERÚ č. 13/2022	0 Kč x 2,481 MWh	0,00 Kč
daň z elektřiny dle zákona č. 261/2007 Sb.	28,30 Kč x 2,481 MWh	70,21 Kč
CELKEM		18 682,61 Kč

- [84] Součtem dílčích cen uvedených v Tabulce č. 2 a Tabulce č. 3 je cena za sdružené služby dodávky elektřiny za celé zúčtovací období, což je částka ve výši 27 434,77 Kč bez DPH (výpočet: 8 752,46 Kč + 18 682,61 Kč), tj. 33 196,07 Kč včetně DPH.
- [85] S ohledem na již dříve účastníkem řízení stanovenou a po spotřebiteli požadovanou výši zálohových plateb za měsíce listopad 2022 a prosinec 2022 (ve výši po 4 250 Kč) a výše uvedenou celkovou cenu za sdružené služby dodávky elektřiny měl účastník řízení ve zbývající části zúčtovacího období stanovit zbylé zálohové platby na dodávku elektřiny pro měsíce leden 2023 až říjen 2023 (tedy 10 rovnoměrných měsíčních plateb) ve výši po 2 470 Kč měsíčně [výpočet: (33 196,07 Kč mínus 8 500 Kč) děleno 10], zaokrouhлено na celé koruny. Tato částka je nejvýše možná, ve které mohl účastník řízení stanovit spotřebiteli měsíční zálohové platby na dodávku elektřiny pro zbývající část zúčtovacího období počínaje měsícem leden 2023, neboť tato částka pokrývá náklady na dodávku elektřiny pro odběrné místo, které bylo možné k 2. lednu 2023 důvodně očekávat.
- [86] Celková výše zálohových plateb stanovená účastníkem řízení byla daleko vyšší, a to ve výši celkem 42 500 Kč za zúčtovací období, když za měsíce listopad 2022 a prosinec 2022 byly účastníkem řízení požadovány zálohové platby ve výši 4 250 Kč měsíčně a za měsíce leden 2023 až říjen 2023 ve výši 3 400 Kč měsíčně.
- [87] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto držitel licence na obchod s elektřinou postupoval v rozporu s ust. § 11 odst. 6 energetického zákona, když v případě spotřebitele nestanovil pro jeho odběrné místo zálohové platby na dodávku elektřiny v Plánu záloh a plateb na budoucí období ze dne 2. ledna 2023 nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v následujícím zúčtovacím období. Zálohové platby ve výši 3 400 Kč měsíčně byly účastníkem řízení stanoveny v rozporu s právními předpisy, jelikož při důvodně předpokládané spotřebě elektřiny pro nadcházející zúčtovací období ve výši 3,096 MWh a při jednotkové ceně za silovou elektřinu ve výši 11 779 Kč/MWh bez DPH pro období od 25. října 2022 do 31. prosince 2022 a jednotkové ceně za silovou elektřinu ve výši 5 000 Kč/MWh bez DPH pro období od 1. ledna 2023 do 24. října 2023 a regulované složce ceny by celková cena za sdružené služby dodávky elektřiny pro nadcházející zúčtovací období činila částku 33 196,07 Kč včetně DPH, tudíž měsíční zálohová platba v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny mohla být nejvýše 2 470 Kč včetně DPH.

- [88] Správní orgán si je vědom, že není možné očekávat, že zálohová platba bude spotřebiteli nastavena v přesné maximální výši 2 470 Kč, ovšem nastavení zálohové platby na částku 3 400 Kč měsíčně účastníkem řízení není zcela jistě v rozsahu žádné možné tolerance, když požadované měsíční zálohové platby jsou téměř 1,5x vyšší než nejvýše možné.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona

- [89] Správní orgán má na základě výše uvedeného k přestupku ve výroku II. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona, když účastník řízení jakožto držitel licence na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 19e odst. 5 téhož zákona nestanovil a nezaslal spotřebiteli v zákonem stanovené lhůtě (nejpozději dne 7. listopadu 2022) novou výši zálohových plateb, jež by zohledňovala cenu dodávky elektřiny stanovenou nařízením vlády o zastropování cen energií.
- [90] Co se týče materiální stránky uvedeného přestupku, tak v popsaném jednání účastníka řízení je možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka (spotřebitele). Účastník řízení nereflektoval ust. § 19e energetického zákona a nařízení vlády o zastropování cen energií a nestanovil spotřebiteli novou výši zálohových plateb, čímž vystavil spotřebitele zbytečné finanční zátěži, konkrétně hrazení vysokých zálohových plateb. Takový stav *de facto* znamená, že spotřebitel poskytuje účastníku řízení (dodavateli energií) bezúročnou půjčku a sám z toho nemá žádný profit. Není žádoucí, aby na trhu s energetikou docházelo k takovýmto protiprávním jednáním běžně, protože by se jednalo zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků. Konkrétní společenskou škodlivost jednání účastníka řízení tak shledává správní orgán právě v nemožnosti spotřebitele disponovat vlastními peněžními prostředky, které hradil účastníku řízení v nepřiměřeně vysokých zálohových platbách na dodávku elektřiny.
- [91] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči spotřebiteli dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona.

Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona

- [92] Správní orgán má na základě výše uvedeného k přestupku ve výroku III. tohoto rozhodnutí za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona, když účastník řízení jakožto držitel licence na obchod s elektřinou v rozporu s ust. § 11 odst. 6 energetického zákona nestanovil spotřebiteli zálohové platby na dodávku elektřiny ve výši nejvýše v rozsahu důvodně předpokládané spotřeby elektřiny v následujícím zúčtovacím období.
- [93] Co se týče materiální stránky uvedeného přestupku, tak v popsaném jednání účastníka řízení je možné shledat jistou společenskou škodlivost spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka (spotřebitele). Požadování platby nepřiměřeně vysokých záloh na dodávku elektřiny bez objektivního důvodu ze strany obchodníka s elektřinou a akceptovatelného ze strany spotřebitele nelze považovat za žádoucí, když to na straně účastníka řízení znamená přijetí vyšší finanční částky, se kterou pak může po zúčtovací období nakládat/hospodařit, zatímco spotřebitel s touto částkou naopak disponovat nemůže. Takový stav *de facto* znamená, že spotřebitel poskytuje účastníku řízení (dodavateli energií) bezúročnou půjčku a sám z toho nemá žádný profit. Není žádoucí, aby na trhu s energetikou docházelo k takovýmto protiprávním jednáním běžně, protože by se jednalo zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení práv zákazníků. Konkrétní společenskou škodlivost jednání účastníka řízení tak shledává správní orgán právě v nemožnosti spotřebitele disponovat vlastními peněžními prostředky, které hradil účastníku řízení v nepřiměřeně vysokých zálohových platbách na dodávku elektřiny.

- [94] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči spotřebiteli dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona.

IV. IV. Odpovědnost za přestupky uvedené ve výroku I. až III. tohoto rozhodnutí

- [95] Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané mu energetickým zákonem a nepoškodil tak zájmy chráněné tímto zákonem.
- [96] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků či některého z nich ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek či některý z nich neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [97] Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, ani z tvrzení účastníka řízení nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků. Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona a je za ně také odpovědný.

IV. V. Námitky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [98] Účastník řízení ve vyjádření ze dne 1. ledna 2024 uvedl k přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, že se jednalo o individuální pochybení pracovnice kontaktního centra při zpracování doručeného e-mailu spotřebitelky. Za pochybení se účastník řízení spotřebitelce omluvil a přistoupil k náhradě za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu. Účastník řízení také konstatoval, že podnikl nápravná opatření, aby se podobné pochybení nemohlo již opakovat. Také konstatoval, že kontaktní centrum bylo zahlceno enormním množstvím požadavků v souvislosti s dobrovolným snižováním cen pod úroveň vládního cenového stropu, včetně defixací zákazníků s nadstropovanými cenami od roku 2024.
- [99] Správní orgán k uvedenému sděluje, že to bere na vědomí a že k této skutečnosti přihlédně při ukládání správního trestu.
- [100] K přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona účastník řízení uvedl, že Plán záloh a plateb na budoucí období (tj. období od 25. října 2022 do 24. října 2023) ze dne 26. října 2022 a jeho výše byla dohodnuta se spotřebitelem v době uzavření smlouvy, která zohledňovala jím předpokládanou spotřebu a rovněž cenu za dodávku elektřiny stanovenou nařízením vlády o zastropování cen energií.
- [101] K uvedenému správní orgán konstatuje, že se jedná o účelové a nepravdivé tvrzení účastníka řízení a odkazuje na listinu označenou jako „Nezávazná kalkulace na dodávku elektřiny“, kterou předložil spotřebitel Úřadu (založena pod č. j. 01105-1/2023-ERU) a z níž jednoznačně vyplývá, že záloha ve výši 4 210 Kč byla kalkulována pro cenu silové elektřiny ve výši 11 779 Kč/MWh bez DPH. Výše záloh stanovená Plánem záloh a plateb na budoucí období (tj. období od 25. října 2022 do 24. října 2023) ze dne 26. října 2022 byla dokonce o něco málo vyšší (tj. 4 250 Kč měsíčně).
- [102] Nad rámec výše uvedeného správní orgán konstatuje, že až z Plánu záloh a plateb na budoucí období (tj. období od 13. dubna 2023 do 12. dubna 2024) ze dne 19. dubna 2023 jednoznačně vyplývá,

že při stanovení výše záloh (počínaje měsícem květen 2023) byla zohledněna maximální cena elektřiny stanovená v nařízení vlády o zastropování cen energií.

- [103] K přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona účastník řízení uvedl, že se jej nemohl dopustit, neboť jednal po dvojí dohodě se spotřebitelem [dohoda v rámci smlouvy (viz stanovení záloh ze dne 26. října 2022) a během telefonátu (viz stanovení záloh ze dne 2. ledna 2023)] ohledně důvodně předpokládané spotřeby a jí odpovídající úrovni záloh (včetně zohlednění cenového stropu).
- [104] Dále účastník řízení obecně konstatoval, že z později zjištěné nižší spotřeby nebo z vyhláškové plánované spotřeby nelze zpětně usuzovat, že původní, stranami smlouvy důvodně očekávaná, spotřeba byla nesprávná. Proto zákonodárce na úrovni zákona používá širší, nadřazený a relativně neurčitý právní pojem „důvodně předpokládaná spotřeba“, který může zohlednit spotřebu vyhláškovou (plánovanou) či přepočtenou tehdy, nevyplývá-li z dohody stran nebo z jasných důkazů předložených zákazníkem něco jiného. Dohoda stran má dle účastníka řízení přednost. Pouhé tvrzení či žádost zákazníka není dostatečná, pokud je v rozporu s předchozí dohodou. Pak je nutné dodat buď kontrolní samoodečet, nebo věrohodně prokázat obchodníkovi, že došlo buď k energetickému opatření na nemovitosti (zateplení s patřičným výpočtem úspor energií, výměně zdroje vytápění např. z plynového kotle na elektrické tepelné čerpadlo atp.), nebo zákazník prokazatelně nebude odběrné místo využívat nebo změní režim užívání (odjezd do zahraničí, změna z trvalého bydlení na rekreaci atp.). Nic takového se však nestalo a spotřebitel požadovaný samoodečet, který lze po něm zajisté spravedlivě požadovat, nedodal.
- [105] K uvedenému správní orgán uvádí, že v daném případě není nikterak sporná důvodně předpokládaná spotřeba. Správní orgán dokonce vychází z hodnoty, která je pro účastníka řízení příznivější než jím tvrzená (viz bod [72] tohoto rozhodnutí). Rozpor je však v ceně, kterou měl účastník řízení ve smyslu ust. § 19e odst. 5 energetického zákona zohlednit při stanovení výše zálohových plateb a nezohlednil. Zálohy stanovené dne 2. ledna 2023 i nadále vycházely z ceny 11 779 Kč/MWh bez DPH, neboť byly stanoveny pouze jako 20 % ústupek při požadavku spotřebitele ze dne 30. prosince 2022 o snížení záloh stanovených účastníkem řízení dne 26. října 2022.
- [106] Co se týče upřednostňování dohody stran, tak s tímto může správní orgán souhlasit pouze částečně, neboť je nutné dodržovat i veřejnoprávní předpisy a aplikovat je i do soukromoprávních vztahů, je-li to nutné, což v daném případě s odkazem na ust. § 19e energetického zákona bylo.

V. Uložení správního trestu

- [107] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh různorodý, kdy pachatel více činy naplnil různé skutkové podstaty přestupků.
- [108] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [109] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) téhož zákona a přestupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [110] Podle ust. § 91 odst. 15 písm. c) energetického zákona lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) téhož zákona uložit pokutu do výše 15 000 000 Kč.

- [111] Jelikož horní hranice sazeb pokut přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona jsou stejné, přistoupil správní orgán k posouzení, který z uvedených přestupků je závažnější.
- [112] Ust. § 19e energetického zákona řeší dopad cenové regulace stanovené nařízením vlády o zastropování cen energií do stávajících soukromoprávních cenových ujednání mezi účastníky trhu. Vzhledem k tomu, že toto nařízení vlády bylo jedním z řady právních předpisů vydaných v tzv. mimořádné tržní situaci, bylo žádoucí, aby občané (zákazníci) nebyli po 1. lednu 2023 vystavováni zbytečným prodáváním na straně dodavatelů energií, které by pro zákazníky znamenaly zbytečnou finanční zátěž (např. v hrazení vysokých zálohových plateb, než jaké by byly potřeba). Správní orgán proto považuje za závažnější právě přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona a správní trest ukládal podle ustanovení vztahujícího se právě na tento přestupek.
- [113] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [114] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru Úřadu ve vztahu ke spáchanému přestupku příležitý, zejména s ohledem na jeho povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [115] Jak již správní orgán výše uvedl, s ohledem na skutkové okolnosti dospěl k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [116] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [117] Při stanovení konkrétní výměry pokuty přihlédl správní orgán ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), b), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, ke skutečnosti, že o některých přestupcích nebylo rozhodnuto ve společném řízení, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [118] Ve smyslu ust. § 37 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán konstatuje, že účastník řízení spáchal přestupky v nyní posuzované věci ještě před tím, než byl pravomocně potrestán za jiná protiprávní jednání uvedená v pravomocných rozhodnutí Úřadu, a to v (i) rozhodnutí ze dne 27. června 2023, č. j. 06102-10/2023-ERU, které nabylo právní moci dne 13. července 2023 a jímž byla účastníku řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 5 000 Kč a úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání pěti přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona a přestupku podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) téhož zákona, a (ii) příkazu ze dne 18. dubna 2023, č. j. 18924-6/2022-ERU, který nabyl právní moci dne 27. dubna 2023 a jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.
- [119] Jak již správní orgán uvedl výše, účastník řízení spáchal přestupky v nyní posuzované věci ještě před tím, než byl pravomocně potrestán za jiné protiprávní jednání (viz předchozí bod tohoto rozhodnutí), tudíž je nutné na danou situaci analogicky použít zásadu absorpce. Ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 As 28/2009-62, z nichž vyplývá, že nevede-li správní orgán v rozporu s ust. § 57 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v rozhodném znění, společné řízení

o více přestupcích téhož pachatele, není takový postup vadou řízení, je-li z odůvodnění následného rozhodnutí zřejmé, že ve věci byla aplikována zásada absorpční, zakotvená v ust. § 12 odst. 2 citovaného zákona pro ukládání trestu za souběh přestupků. Tento závěr lze pak použít i při trestání přestupků podle zákona o odpovědnosti za přestupky.

- [120] Správní orgán tedy dále postupoval tak, že předchozí správní řízení vedená pod sp. zn. OSR-06102/2023-ERU a sp. zn. OSR-18924/2022-ERU posuzoval ve spojení s nyní vedeným správním řízením (sp. zn. OSR-19754/2023-ERU) jako by se jednalo o jedno společné řízení, a posuzoval ve smyslu ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, který ze spáchaných přestupků je nejpřísněji trestný. Horní hranice sazeb pokut za uvedené přestupky (vyjma za přestupek podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona, u něhož je horní hranice sazby pokuty ve smyslu ust. § 91 odst. 15 písm. c) téhož zákona nižší) jsou stejné (viz bod [110] tohoto rozhodnutí). Za nejzávažnější přestupek považuje správní orgán i nadále přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. k) energetického zákona (odůvodnění viz bod [112] tohoto rozhodnutí) a správní trest i nadále ukládá podle ustanovení vztahujícího se právě na tento přestupek.
- [121] Správní orgán s ohledem na ust. § 37 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 38 písm. a), b) a d) téhož zákona považuje nestanovení zálohových plateb na dodávku elektřiny zohledňujících dodávku elektřiny za maximální cenu stanovenou nařízením vlády a nezaslání nového předpisu zálohových plateb spotřebiteli za velmi závažné. Neaplikování právní úpravy snižující finanční zátěž spotřebitele v mimořádné tržní situaci a s tím spojené požadování platby nepřiměřeně vysokých záloh na dodávku elektřiny nelze považovat za žádoucí, jelikož to na straně účastníka řízení znamená přijetí finanční částky, se kterou pak po zúčtovací období může nakládat/hospodařit, čímž dochází k poškození zájmů spotřebitele přinejmenším tím, že spotřebitel s touto částkou nemůže disponovat, obzvláště v mimořádné tržní situaci, která v dané době panovala.
- [122] Dále se správní orgán zabýval ve smyslu ust. § 37 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přitěžujícími a polehčujícími okolnostmi.
- [123] Správní orgán jako přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími přestupky, a to s (i) přestupkem podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výrok I. tohoto rozhodnutí), u něhož hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost to, že se nejedná o systémový problém, ale o individuální pochybení pracovníka kontaktního centra, které bylo v dané době zahlceno enormním množstvím požadavků, (ii) přestupkem podle ust. § 91 odst. 1 písm. l) energetického zákona (výrok III. tohoto rozhodnutí), u něhož hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost to, že účastník řízení následně přistoupil ke snižování zálohových plateb, ač k tomu byly jiné důvody (promítnutí zastropované ceny, uzavření nové smlouvy), čímž byla finanční zátěž spotřebitele snižována, (iii) pěti přestupky podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (výrok I. bod 1 rozhodnutí ze dne 27. června 2023, č. j. 06102/2023-ERU), u nichž správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost to, že se nejedná o systémový problém, ale důsledek zvýšených nároků na administrativu, kterou přinesla mimořádná situace na trhu s energiemi, (iv) přestupkem podle ust. § 91 odst. 1 písm. c) energetického zákona (výrok I. bod 2 rozhodnutí ze dne 27. června 2023, č. j. 06102/2023-ERU) a (v) přestupkem podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (příkaz ze dne 18. dubna 2023, č. j. 18924/2022-ERU).
- [124] Jako mírně polehčující okolnost považuje správní orgán to, že účastník řízení nakonec stanovil spotřebiteli novou výši zálohových plateb zohledňující dodávku elektřiny za maximální cenu stanovenou vládou a zaslal mu nový předpis zálohových plateb, a to Plán záloh a plateb na budoucí období ze dne 19. dubna 2023 (zohledněno v zálohách od měsíce květen 2023). Takovéto faktické odstranění škodlivého následku považuje správní orgán za žádoucí, nelze však uvažovat o tom, že by mělo zbavit účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, když účastník řízení tak měl učinit do 7. listopadu 2022, ale učinil tak až dne 19. dubna 2023, díky čemuž byl spotřebitel nucen uhradit čtyři zálohové platby v nepřiměřené výši.

- [125] Pokud se má správní orgán vyjádřit ve smyslu ust. § 37 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze činnosti účastníka řízení, pak lze konstatovat, že účastník řízení jako subjekt, jehož podnikatelskou činností je poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, kdy nejen že dodává zákazníkům elektřinu/plyn, ale také jim zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny/plynu a související služby, by měl ke svým zákazníkům přistupovat zodpovědně, poctivě a s odbornou péčí. Jestliže však lze v činnosti účastníka řízení vysledovat snahu o oklamání svých zákazníků a obohacení se na jejich úkor, nespátuje v tom správní orgán povahu řádného a čestného provozování činnosti v energetickém odvětví. S ohledem na rozsah činnosti účastníka řízení se však jedná o ojedinělé případy.
- [126] V této souvislosti správní orgán poukazuje na pravomocná rozhodnutí Úřadu, neboť při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností, a to na (i) rozhodnutí ze dne 6. dubna 2020, č. j. 09085-7/2019-ERU, které nabylo právní moci dne 22. dubna 2020 a jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 3 000 Kč a úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona, (ii) příkaz ze dne 12. října 2022, č. j. 14805-3/2022-ERU, který nabyl právní moci dne 21. října 2022 a jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 3 000 Kč za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona, a (iii) příkaz ze dne 10. listopadu 2022, č. j. 17895-3/2022-ERU, který nabyl právní moci dne 19. listopadu 2022 a jímž byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 5 000 Kč za spáchání přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona.
- [127] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [128] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [129] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [130] Správní orgán se tedy také zabýval otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů předložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat

přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

- [131] Účastník řízení v rámci správního řízení využil možnosti doložit své majetkové poměry a předložil správnímu orgánu výroční zprávu za rok 2022, jež je také založena ve Sbírce listin ohledně účastníka řízení ([REDACTED]). Součástí zprávy je i Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty, oboje k 31. prosinci 2022. Správní orgán z uvedeného zjistil, že účastník řízení dosáhl tržeb za prodeje výrobků a služeb ve výši [REDACTED] Kč a výsledku hospodaření za účetní období ve výši [REDACTED] Kč, přičemž čistý obrat za účetní období činil [REDACTED] Kč (v předchozím účetním období [REDACTED] Kč). Z uvedeného tedy správní orgán dovozuje, že účastník řízení se nepotýká s finančními problémy v rozsahu, kdy by pro něj uložení pokuty mohlo být likvidační.
- [132] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení za užití absorpce úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.
- [133] Správní orgán pro úplnost konkretizuje, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 75 000 Kč. Zároveň je však třeba zohlednit, že v souladu se zásadou absorpce je nutno od této pokuty, která zohledňuje všechny relevantní spáchané přestupky (tj. přestupky, které měly být projednány ve společném řízení), odečíst částky již uložených pokut (tj. pokut za přestupky, o nichž již bylo rozhodnuto, aniž by byly projednány ve společném řízení). Od částky 75 000 Kč je tedy nutné odečíst úhrnnou pokutu ve výši 5 000 Kč uloženou rozhodnutím ze dne 27. června 2023, č. j. 06102-10/2023-ERU, a pokutu ve výši 10 000 Kč uloženou příkazem ze dne 18. dubna 2023, č. j. 18924-6/2022-ERU. Účastníkovi řízení je tedy tímto rozhodnutím uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.
- [134] Správní orgán k výši uložené pokuty dále uvádí, že uložená pokuta byla stanovena při samotné dolní hranici zákonného rozpětí a nelze tedy v tomto ohledu uvažovat o její nepřiměřenosti. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci represivní, a současně není pro účastníka řízení likvidační.
- [135] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.

VI. Náklady řízení

- [136] Souběžně je výrokem V. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vanda Míková, v.r.
oprávněná úřední osoba
Oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost innogy Energie, s.r.o.